

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права
та інформаційних технологій

Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Актуальні проблеми цивільного і господарського процесів
в Україні**

(обов'язкова фахова навчальна дисципліна)

Освітньо-професійна програма Право

спеціальність 081 Право

галузь знань 08 Право

освітній ступінь Магістр

Розробник: Кальян Олександр, професор кафедри підприємництва і права,
кандидат юридичних наук, доцент

Гарант: Кальян Олександр, професор кафедри підприємництва і права, кандидат
юридичних наук, доцент

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Актуальні проблеми цивільного і господарського процесів в Україні
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	 <p>Викладач: Кальян Олександр, кандидат юридичних наук, доцент Контакти: ауд. 482-а (навчальний корпус №4) e-mail: oleksandr.kalian@pdaa.edu.ua</p> <p>сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/kalyan-oleksandr-sergiyovich</p>
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	081 Право
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни: «Етичні вимоги правничої професії, комунікативна та наукова культура юриста», «Актуальні проблеми конституційного права, адміністративного права та адміністративного судочинства в Україні», «Актуальні проблеми цивільного та господарського права: національний та міжнародний аспекти», які вивчалися раніше.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо проблем теорії і практики застосування норм цивільного процесуального права та господарського процесуального права, досягнень юридичної науки щодо природи і сутності цивільних процесуальних відносин та господарських процесуальних відносин, процесуального порядку захисту прав і охоронюваних законом інтересів суб'єктів цивільних та господарських правовідносин.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: опанування та засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань щодо способів, форм, засобів та принципів захисту прав та інтересів суб'єктів цивільних та господарських відносин; формування у них практичних навичок щодо самостійного вивчення і використання судової практики вищих судових інстанцій, спеціальної літератури з тематики курсу, самостійного розв'язання проблем цивільного процесуального та господарського процесуального права.

Компетентності:

Загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові):

- СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.
- СК 5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.
- СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.
- СК 7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.
- СК 8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.
- СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
- СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.
- СК 11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.
- СК 12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.
- СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

- СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання:

- ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами
- ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
- ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
- ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.
- ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.
- ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.
- ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності

Методи навчання:

- МН 1 словесні методи: лекція, бесіда;
- МН 2 наочні методи: демонстрування, ілюстрування;
- МН 3 практичні методи: практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування,
- МНСР 1: методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи;
- МНСР 2: робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань;
- МСМ 1: методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.
- МНІ 3 : інтерактивні методи: кейс-метод; дискусії, диспути, мозковий штурм, тренінгові заняття, командні конкурси і змагання.

Програма та структура навчальної дисципліни

азви тем	Кількість годин							
	денна форма 081 ПР_мд_2022				заочна форма 081 ПР_мз_2022			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п.	с.р.
Тема 1. Суд як організаційна основа цивільного та господарського процесів	10	2	-	8	10	-	-	10
Тема 2. Сучасні проблеми доступу до правосуддя та юридичної допомоги	11	2	2	7	11	2	-	9
Тема 3. Позовне провадження як універсальне провадження в сфері цивілістичних галузей процесуального права	11	2	2	7	11	-	2	9
Тема 4. Правове регулювання предметної, суб'єктної, інстанційної та територіальної юрисдикції	11	2	2	7	11	2	-	9
Тема 5. Процесуальне представництво та шляхи його розвитку	11	2	2	8	12	2	-	10
Тема 6. Процесуальні строки в цивільному та господарському судочинстві, проблеми і шляхи їх подолання	11	2	2	7	11	-	2	9
Тема 7. Доказове право як наука. його правова природа та місце в теорії процесуального права	12	2	2	7	11	-	2	9
Тема 8. Особливості розгляду справ у порядку окремого та наказного провадження. Розгляд справ про банкрутство у господарському судочинстві	11	2	2	8	12	2	-	10
Тема 9. Теоретико-правові проблеми апеляційного провадження	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 10. Сутність касаційного перегляду судових рішень у цивільному та господарському судочинстві	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 11. Особливості перегляду рішення суду за нововиявленими або виключними обставинами в цивільному та господарському процесах	11	2	2	7	11	2	-	9
Тема 12. Виконання судових рішень: проблеми, особливості та перспективи	12	2	2	7	11	-	2	9
у т. ч. індивідуальні завдання								27
Усього годин	135	24	22	89	135	14	8	113

Оцінювання результатів навчання.

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форми контролю результатів навчання

Денна форма навчання

081 ПР_мд_2022

Програмні результати навчання	Форми контролю					
	Ведення конспекту лекцій	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язання тестів	Екзамен	Разом
ПРН 2.	1,71	6,29	1,71	1,71	2,86	14,28
ПРН 6.	1,71	6,29	1,71	1,71	2,86	14,28
ПРН 7.	1,71	6,29	1,71	1,71	2,86	14,28
ПРН 9.	1,71	6,29	1,71	1,71	2,86	14,28
ПРН 14.	1,71	6,29	1,71	1,71	2,86	14,28
ПРН 15.	1,71	6,29	1,71	1,71	2,86	14,28
ПРН 17.	1,71	6,29	1,71	1,71	2,86	14,28
Разом	12	44	12	12	20	100

Заочна форма навчання

081 ПР_мз_2022

Програмні результати навчання	Форми контролю					
	Ведення конспекту лекцій	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Написання контрольної роботи	Екзамен	Разом
ПРН 2.	2	2,86	3,43	3,14	2,86	14,28
ПРН 6.	2	2,86	3,43	3,14	2,86	14,28
ПРН 7.	2	2,86	3,43	3,14	2,86	14,28
ПРН 9.	2	2,86	3,43	3,14	2,86	14,28
ПРН 14.	2	2,86	3,43	3,14	2,86	14,28
ПРН 15.	2	2,86	3,43	3,14	2,86	14,28
ПРН 17.	2	2,86	3,43	3,14	2,86	14,28
Разом	14	20	24	22	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання 081ПР_мд_2022

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Ведення конспекту лекцій	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійно і роботи	Розв'язування тестів	
Тема 1. Суд як організаційна основа цивільного та господарського процесів	1	-	1	12	2
Тема 2. Сучасні проблеми доступу до правосуддя та юридичної допомоги	1	4	1		6
Тема 3. Позовне провадження як універсальне провадження в сфері цивільних галузей процесуального права	1	4	1		6
Тема 4. Правове регулювання предметної, суб'єктної, інстанційної та територіальної юрисдикції	1	4	1		6
Тема 5. Процесуальне представництво та шляхи його розвитку	1	4	1		6
Тема 6. Процесуальні строки в цивільному та господарському судочинстві, проблеми і шляхи їх подолання	1	4	1		6
Тема 7. Доказове право як наука. його правова природа та місце в теорії процесуального права	1	4	1		6
Тема 8. Особливості розгляду справ у порядку окремого та наказного провадження. Розгляд справ про банкрутство у господарському судочинстві	1	4	1		6
Тема 9. Теоретико-правові проблеми апеляційного провадження	1	4	1		6
Тема 10. Сутність касаційного перегляду судових рішень у цивільному та господарському судочинстві	1	4	1		6
Тема 11. Особливості перегляду рішення суду за нововиявленими або					6

виключними обставинами в цивільному та господарському процесах	1	4	1		
Тема 12. Виконання судових рішень: проблеми, особливості та перспективи	1	4	1		18
Всього	12	44	12	12	80
ЕКЗАМЕН					20
Разом					100

Заочна форма навчання 081ПР мз 2022

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Ведення конспекту лекцій	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійно і роботи	Написання контрольної роботи	
Тема 1. Суд як організаційна основа цивільного та господарського процесів	-	-	2	22	2
Тема 2. Сучасні проблеми доступу до правосуддя та юридичної допомоги	2	-	2		4
Тема 3. Позовне провадження як універсальне провадження в сфері цивілістичних галузей процесуального права	-	5	2		7
Тема 4. Правове регулювання предметної, суб'єктної, інстанційної та територіальної юрисдикції	2	-	2		4
Тема 5. Процесуальне представництво та шляхи його розвитку	2	-	2		4
Тема 6. Процесуальні строки в цивільному та господарському судочинстві, проблеми і шляхи їх подолання	-	5	2		7
Тема 7. Доказове право як наука. його правова природа та місце в теорії процесуального права	-	5	2		7
Тема 8. Особливості розгляду справ у порядку окремого та наказного провадження. Розгляд справ про банкрутство у господарському судочинстві	2	-	2		4

Тема 9. Теоретико-правові проблеми апеляційного провадження	2	-	2		4
Тема 10. Сутність касаційного перегляду судових рішень у цивільному та господарському судочинстві	2	-	2		4
Тема 11. Особливості перегляду рішення суду за нововиявленими або виключними обставинами в цивільному та господарському процесі	2	-	2		4
Тема 12. Виконання судових рішень: проблеми, особливості та перспективи	-	5	2		7
Всього	14	20	24	22	80
Контрольна робота	x	x	x	22	x
Екзамен	x	x	x	x	20
Разом	14	20	24	22	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Денна форма навчання (081 ПР_мд_2022):

1. Ведення конспекту лекцій (0-1 бал).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 2.	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартам. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.	на високому рівні	0,9-1
ПРН 6.		на середньому рівні	0,74-0,89
ПРН 7.		на достатньому рівні	0,6-0,73
ПРН 9.		на низькому рівні	0-0,59
ПРН 14.			
ПРН 15.			
ПРН 17.			

	Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності		
--	--	--	--

2 Виконання завдань на практичних заняттях (0-4 бали).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9.	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартам. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності	на високому рівні	3,6-4
ПРН 14. ПРН 15. ПРН 17.		на середньому рівні	3,3-3,5
		на достатньому рівні	2,4 -3,2
		на низькому рівні	0-2,3

3. Виконання завдань самостійної роботи (0-1 бал).

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9.	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартам. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових	на високому рівні	0,9-1
ПРН 14. ПРН 15. ПРН 17.		на середньому рівні	0,74-0,89
		на достатньому рівні	0,6-0,73

	<p>проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності</p>	<p>на низькому рівні</p>	<p>0-0,59</p>
--	---	--------------------------	---------------

4. Розв'язання тестів (0-10 балів) – денна форма навчання 081ПР_бд_2021[1]стн

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
<p>ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14. ПРН 15. ПРН 17.</p>	<p>Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартам. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності</p>	<p>на високому рівні</p>	<p>10,8-12</p>
		<p>на середньому рівні</p>	<p>9,8-10,7</p>
		<p>на достатньому рівні</p>	<p>7,2-9,7</p>
		<p>на низькому рівні</p>	<p>0-7,1</p>

5. Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом екзамен.

Шкала та критерії та оцінювання екзамену

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14. ПРН 15. ПРН 17.	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартам. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності	на високому рівні	18-20
		на середньому рівні	15-17
		на достатньому рівні	12-14
		на низькому рівні	0-11

Заочна форма навчання (081 ПР_мз_2022):

1. Ведення конспекту лекцій (0-2 бали).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7.	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартам. Обґрунтовано	на високому рівні	1,8-2
ПРН 9.	етичними стандартам. Обґрунтовано	на середньому	1,5-1,7

ПРН 14. ПРН 15. ПРН 17.	формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності	рівні	
		на достатньому рівні	1,2 -1,4
		на низькому рівні	0-1,1

2. Виконання завдань на практичних заняттях (0-5 балів).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14. ПРН 15. ПРН 17.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему Володіти базовими навичками риторики. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	на високому рівні	4,5-5
		на середньому рівні	3,7-4,4
		на достатньому рівні	3-3,6
		на низькому рівні	0-2,9

3. Виконання завдань самостійної роботи (0-2 бали).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14. ПРН 15. ПРН 17.	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартам. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності	на високому рівні	1,8-2
		на середньому рівні	1,5-1,7
		на достатньому рівні	1,2 -1,4
		на низькому рівні	0-1,1

4. Написання контрольної роботи (0-22 балів).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14. ПРН 15. ПРН 17.	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартам. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. Обґрунтовувати правову позицію на	на високому рівні	19,8-22

	різних стадіях правозастосування. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності		
		на середньому рівні	18,7-19,7
		на достатньому рівні	13,1-18,6
		на низькому рівні	0-13

5. Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – екзамен.

Шкала та критерії та оцінювання екзамену

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14. ПРН 15. ПРН 17.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему Володіти базовими навичками риторики. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	на високому рівні	18-20
		на середньому рівні	15-17
		на достатньому рівні	12-14
		на низькому рівні	0-11

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 135 год. – денна та заочна форми навчання.
Кількість кредитів 4,5– денна та заочна форми навчання.
Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Письмові роботи можуть перевірятися на наявність плагіату і допускатись до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Додаткові матеріали для вивчення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні :

1. Конституція України від 28 червня 1996 № 254 к/96–ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст.141.
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р.№ 1618-4 . *Відомості Верховної Ради*. 2004, № 40 42. ст.492.
3. Господарський процесуальний кодекс України № 1798-ХІІ від 06.11.1991. *Відомості Верховної Ради України*. 1991 № 6. Ст. 56
4. Господарський кодекс України, прийнятий 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19–20, № 21–22. Ст. 144.
5. Цивільний кодекс України, прийнятий 16 січня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.
6. Кодекс з процедур банкрутства, прийнятий 18 жовтня 2018 р. № 2597-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 19. Ст. 74.
7. Кодекс Законів про працю України від 10 грудня 1971 р.№ 322-8. *Відомості Верховної Ради*, 1971, № 48. ст. 375.
8. Бюджетний Кодекс України від 08 липня 2010 р. № 2456 VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010, № 50. ст. 1778.
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073–10. *Відомості Верховної Ради*. 1984, № 51. ст. 1122.
10. Житловий кодекс України від 30 червня 1983 р. № 5464-10. *Відомості Верховної Ради*. 1983, № 28. ст.573.
11. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-3. *Відомості Верховної Ради*. 2002, № 3. ст.27.
12. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. № 2341-3. *Відомості Верховної Ради*. 94, № 28. ст.232.
13. Кодекс адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 р. № 2747 4. *Відомості Верховної Ради*. 2001, № 25. ст.131.
14. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-3. *Відомості Верховної Ради*. 2002, № 21. ст.135.
15. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 30. Ст. 5.
16. Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 р. № 1701-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 35. Ст. 1374.
17. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 11.05.2004 р. № 1701-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 35. Ст. 1374.
18. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-18. *Відомості Верховної Ради України*, 2015, № 2 3. ст.54
19. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5076 VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013, № 27. ст.1438.
20. Про виконавче провадження: Закон України від 02 червня 2016 р. № 1404 VIII. *Відомості Верховної Ради*, 2016. № 30. ст. 542.
21. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07 червня 2016 року

№ 1402 VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. ст. 545.

22. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року № 3460– VI. *Відомості Верховної Ради*. 2011, № 51. ст.2136.

23. Про визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів: Закон України від 29 листопада 2001 року № 2860-3 (втратив чинність) *Відомості Верховної Ради*. 2002, № 10. ст.76.

24. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року № 4038 12. *Відомості Верховної Ради*. 1994, № 28. ст.232.

25. Про судовий збір: Закон України від 08 липня 2011 року № 3674 VI. *Відомості Верховної Ради*. 2012, № 14. ст.633.

26. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03 жовтня 2017 р. № 2141 19. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. ст.436

27. Інструкція про порядок і розміри відшкодування витрат та виплат винагороди особам, що викликаються до органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення та виплати державним науково–дослідним установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 1996 р. № 710. *Відомості Верховної Ради*. 1996, № 13. ст.105.

28. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 лютого 1995 р. № 78 «Про визначення розміру витрат, пов'язаних з розшуком відповідачів у цивільних справах». *Відомості Верховної Ради*. 1995, № 5. ст.17.

29. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції» від 12 червня 2009 р. № 2. *Вісник Верховного суду України*. 2009, № 8. ст.3

30. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя» від 01 листопада 1996 р. № 9. *Вісник Верховного суду України*. 1996, № 2. ст.22.

31. Постанови пленумів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів України: господарські справи : офіц. текст / упоряд.: С. А. Кузьмін, М. С. Кучеренко. Київ : ПАЛИВОДА А. В., 2015. 516 с.

32. Андрушко Ф.В., Білоусов Ю.В., Стефанчук Р.О., Угриновська О.І. та ін. Цивільний процес України: Навч. посіб. К.: Прецедент, 2010. 293 с.

33. Біда К. М., В. В. Бонтлаб Господарське процесуальне право України: навч. посібник. К.: Ін Юре, 2009. 223 с.

34. Білоусов Ю. В. Цивільний процес: захист прав у порядку цивільного судочинства: Навч. посіб. Національна академія прикордонних військ України ім. Б. Хмельницького. Кафедра цивільного права та цивільного процесу Хмельницький, 2011. 456 с.

35. Васильєв С. В. Господарський процес України: Підручник. Харків: Еспада, 2010. 288 с.

36. Васильєв С. В. Цивільний процес. Підручник. К.: Алерта, 2019. 506 с.

37. Господарське судочинство. Процесуальні документи. Практичний коментар

та зразки. Станом на 16.05.18 Практичний посібник. Чижмарь К.І., Журавльов Д.В. та ін. Київ: ЦУЛ, 2020. 176 с.

38. Кройтор В. А. , Бортнік О. Г. , Зайцев О. Л. Господарський процес: навч. посіб. Харків : Золота миля: ХНУВС, 2014. 318 с.

39. Мелех, Л. В. Господарський процес. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 367 с.

40. Ніколенко Л. М., Іванюта Н. В. Господарське процесуальне право України. Підручник. Київ: Дакор. 2020. 276 с.

41. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. Станом на 20.01.2018 року. За заг. ред. Короєда С.О. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2018. 400 с.

42. Роїна О. М. Господарський процес: практ. посібник. 4-те вид., доп. і перероб. К.: КНТ, 2008. 180 с.

43. Цивільний процес України: Навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2006. 215 с.

44. Цивільний процесуальний кодекс України: Наук.-практ.коментар. Київ: Прецедент, 2016. 748 с.

45. Чернушенко Є. А. Проблеми доказування в процесуальному праві України НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. К., 2005. 252 с.

46. Чорнооченко С. І. Цивільний процес України: Навч. посіб. К., 2009. 484 с.

Допоміжні:

47. Бринцев В. Захаренко О. Електронно – технічне забезпечення діяльності судової влади. *Право України*. 2005. № 16. С. 111-117.

48. Василюк С, Ломоносова О. Застосування аналогії в цивільному процесі. *Право України*. 2005. №15. С. 96-101.

49. Володина Ю. КСУ создал прецедент. *Юридическая практика*. №29 (239) 17 июля 2002. С. 19-24.

50. Гетманцев О.В. Громадяни як сторони у цивільному процесі України. Автореф. канд. дис. К., 2001. 22 с.

51. Голод Б. Труднощі доказування націонал–соціалістських переслідувань. *Право України*. 2007. № 18. 2006. С. 109-112.

52. Горьовий Л. Є., Швець М. Я. та ін. Інформатизація законотворчої, нормотворчої, правозастосовної та правоосвітньої діяльності К.: Парламентське видавництво. 1999. 368 с.

53. Деніел Джон Мідор. Суди в Сполучених Штатах. Вест ПаблішенКо. Сент Пол, Міннесота. 1994. С. 88-94.

54. Кальян О., Мисак О. Генеза-міжнародно правової відповідальності як виду юридичної відповідальності, *Держава і право: збірник наукових праць*. Серія Юридичні науки. Випуск 84. Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С.3-14.

55. Кальян О., Мисак О. Юридична відповідальність: проблеми системного розуміння. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право», 2019. №59. С.51-54.

56. Кальян О.С. Окремі теоретичні питання національного правового

інтеграційного процесу. *Юридичний науковий електронний журнал*. №. 6. С. 34-36.
URL: http://www.lsej.org.ua/6_2018/8.pdf

57. Кальян О., Мисак О. Дискусійні питання юридичної відповідальності. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2018. №5, (volume2). С.27-31.

58. Кальян О.С., Судова система єврейських громад та України та нормативні засади їх діяльності в XIX столітті. *Часопис академії адвокатури*. 2011. № 4. С. 1–4.
URL: <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2011-4/11kosvxs.pdf>.

59. Кальян О.С. Особливості правової імплементації принципів цивільного – процесуального права. *Актуальні проблеми правового регулювання суспільних відносин*: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції (м. Полтава, 7 грудня 2006 року). Полтава: ПЕП, 2006. С. 24-27.

60. Кальян О.С. Проблеми реалізації принципів цивільного – процесуального права. *Актуальні проблеми права*: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції (м. Полтава, 16 травня 2007 року). Полтава: ПЕП, 2007. С. 159-164

61. Кальян О.С. Деякі питання представництва в цивільному процесі. *Актуальні проблеми правового регулювання: сучасний стан, досвід і завдання по удосконаленню*: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції (м. Полтава, 14 листопада 2007 року). Полтава: ПЕП, 2007. С. 211-216.

62. Кальян О.С. Захист прав та інтересів учасників цивільного процесу прокурором. *Проблеми гармонізації суспільних відносин: правові, економічні і гуманітарні аспекти*: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції (м. Полтава, 16 квітня 2008 року). Полтава: ПЕП, 2008. С. 196-202.

63. Кальян О.С. Новели цивільно – процесуального законодавства України. *Інноваційний розвиток середовища життєдіяльності людини*: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 24 – 25 квітня 2008 року). Полтава, 2008. С. 83-87.

64. Кальян О.С. Проблеми правової теорії та практики застосування інституту представництва. *Права і свободи людини і громадянина: проблеми гармонізації законодавства з міжнародним правом (присвячена 60-ї річниці Загальної Декларації прав людини* (12 листопада 2008 року). Полтава, 2008. С. 260-265

65. Кальян О.С. Проблеми реалізації концептуальних положень цивільного процесуального права. *Інновації в освіті науці і виробництві*: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 23 – 24 квітня 2009 року). Полтава, 2009. С. 123-126.

66. Кальян О.С. Спеціалізація діяльності ланок судової системи в Україні: проблеми і перспективи., 2009. *Людина, суспільство, економіка: актуальні проблеми та перспективи взаємодії*: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 27 квітня 2010 року) Полтава, 2010. С. 42-44.

67. Кальян О.С. Правова регламентація охорони прав і законних інтересів фізичної особи, 2010. *Наука-2010: Проблеми та перспективи розвитку*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Черкаси, 22-23 квітня 2010 року). Черкаси, 2010. С. 61-65.

68. Кальян О.С. Об'єктивні чинники необхідності реформування судової влади в Україні. *Актуальні проблеми правового регулювання суспільних відносин*: збірник

матеріалів регіональної науково-практичної конференції (16 лютого 2011 року). Полтава: ПШП, 2011. С. 136-140.

69. Кальян О.С. Проблеми реалізації принципів цивільного процесуального права : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Соціально-гуманітарні науки, економіка, право: нові виклики, практика інновацій» (18 квітня 2014 року). Полтава: ПШП, С.293-299

70. Кальян О.С. Теоретико-правові аспекти захисту прав законних інтересів національних меншин. *Актуальні проблеми правового регулювання суспільних відносин*: Збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції (03 квітня 2014 року). Полтава: ПШП, 2014. С. 74-77.

71. Кальян О.С. Особливості правового регулювання діяльності судової системи єврейських громад у ХІХ столітті: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-гуманітарні науки, економіка, право: нові виклики, практика інновацій», м. Полтава, 21-22 квітня 2016 року. К.: Університет «Україна». С. 428-433.

72. Кальян О.С. Деякі аспекти нормативної регламентації принципу верховенства права в Україні: збірник матеріалів 13 Всеукраїнської наукової конференції студентів і молодих вчених «Молодь, освіта, наука духовність», м. Київ, 12-14 квітня 2016 року. К.: Університет «Україна». С. 65-71

73. Кальян О.С. Проблеми гармонізації законодавства України та законодавства європейських країн: матеріали регіональної науково-практичної конференції «Права людини в Україні: сучасний стан та механізм реалізації». Полтава: ПШП, 07.12.2016. С.806-812

74. Кальян О.С. Особливості право застосування та судової практики єврейських громад у ХІХ столітті. *Молодь: освіта, наука, духовність*: тези доповідей ХІV Всеукраїнської наукової конференції, м. Київ, 04–06 квітня 2017 р. у ІІ частинах. Ч. ІІ. К. : Університет «Україна», 2017. С.247-249

75. Кальян О.С. Особливості нормативної регламентації принципу верховенства права за цивільним процесуальним законодавством України. *Традиції та інновації розвитку приватного права в Україні*: освітній вимір: матеріали VII всеукр. наук.–практ. конф., м. Полтава, 07 червня 2018 р. Полтава, 2018. С.33–35.

76. Yu. Kozachenko, O.Kalian. Judicial examination in Ukraine theoretical and methodological aspects. *Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів*: мат-ли VI міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава 04-05 квітня 2019 р.). Полтава : ПУЕТ, 2019. С.392-394

77. Кальян О.С. Теоретичні питання застосування принципу верховенства права у цивільному процесі. Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року). Полтава: РВВ ПДАА, 2020. С. 47-49. URL: <http://surl.li/lbuut>.

78. Кодекс професійної етики судді. Вісник Верховного Суду України. №2. 2002. С. 28-64.

79. Колодій А. М. Принципи права України. К.:Юрінком Інтер, 2004. 188 с.

80. Котюк В.О. Теорія права. К.:Вентурі. 2001. 612 с.

81. Кравчук В. М. Стратегія і тактика цивільного процесу. К.: АТІКА. 2005.

456 с.

82. Кривенко В. Аудіозапис засідань можливість змінити фіксування судового процесу. *Право України*. №5. 2002. С. 47-52.

83. Митракова І. Г. Цивільний процес: Конспект лекцій. Національний авіаційний ун-т. К. 2007. 348 с.

84. Михеєнко М. М., Молдован В. В., Радзієвська Л. К. *Порівняльне судове право*. К.: Либідь. 1999. 366 с.

85. Немировська О. Змагальність: старе поняття новий зміст. *Право України*. №9, 1999. С. 88-94.

86. Немировська О. На шляху оновлення цивільного процесуального законодавства. *Право України*. №41. 2006. С. 144-149

87. Погорілко В. Ф., Фріцький О. Ф., Городецький О. В. та ін. Конституційне право України. За ред. В.Ф. Погорілко. К., 2001. 488 с.

88. Порєва Л. А., Юлдашев О. Х. Цивільний процес: Авторизований виклад модульного курсу: Навч. посіб. Міжрегіональна академія управління персоналом. К., 2007. 486 с.

89. Світлична. Г.О. Окреме провадження. В кн. Цивільне процесуальне право України. / Під ред. В. В. Комарова. Харків: Право. 1999. С. 62-68.

90. Селіванов А. Проблеми процесуальної активності суду в процесі доказування. *Право України*. №8. 2004. С. 118-124.

91. Селіванов А. Проблеми запровадження в судовому процесі правової експертизи як умови досягнення об'єктивного і обґрунтованого судового рішення. *Підприємництво, господарство і право*. №10. 2005. С.49-54.

92. Стефанюк В. С, Лукашова Н. П. Гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами. *Вісник Верховного Суду України*. №2 (24)березеньквітень. 2001. С. 111-117

93. Титов М. Деякі деонтологічні аспекти діяльності суддів. *Право України*. 1998. № 12. С. 44-48.

94. Фазікош Г. Щодо розширення логічного змісту поняття законності судового рішення. *Право України*. 2002. № 13. С. 79-84.

95. Фурса Є. І. Сучасні проблеми розгляду цивільних справ у судах. *Юридичний журнал*. №1. 2009. С. 51-56.

96. Фурса С. Я. Визнання громадянина обмежено дієздатним і недієздатним. Науково-методичний журнал "Нова педагогічна думка". № 3(19). 1999 . Рівне. С. 45-48.

97. Фурса С. Я. Мирова угода і процедура її затвердження. *Митна справа*. Науково-аналітичний журнал. №2. 2001. С.85-91

98. Фурса С. Я. Окреме провадження у цивільному процесі України. К.: Поліграфічний центр Київського університету, 2005. 394 с.

99. Фурса С. Я. Окреме провадження як складова частина цивільного процесу. Практикум. К.:Вілбор, 2006. 312 с.

100. Фурса С. Я. Проблеми забезпечення доказів нотаріусами та суддями. Чи можлива аналогія? *Юриспруденція: теорія і практика*. № 2(2). 2005. С. 22-26.

101. Фурса С. Я. Провадження в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення, у порядку цивільного судочинства. Автореф. канд. дисерт. К.

1997. 22 с.

102. Фурса С. Я. Участь заінтересованих осіб в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення, з точки зору можливості порушення ними спору про право. *Право України*, 1997. №2. С. 45-49.

103. Черечукіна Л. Журнал судового засідання: оптимізація цивільно процесуальних аспектів. *Право України*. №. 23.2005. С. 83-89.

104. Шевчук П. І. Історичні аспекти розвитку принципу змагальності в цивільному процесі. *Право України*. № 4. 2000. С. 62-68.

105. Шевчук П. І. Проведення судової реформи важлива передумова створення нового Цивільного процесуального кодексу України. *Вісник Верховного Суду України*. №2 (24) березень–квітень. 2001. С.75-78.

106. Штефан М. Й. Цивільний процес: Підручник. К.: ІнЮре. 2004. 654 с.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.minjust.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme>.
5. Державна судова адміністрація: Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.
6. Конституційний Суд України: Офіційний веб-сайт. URL: <https://www.ccu.gov.ua>.